

Уругвайски кръг от Многостранните търговски преговори (1986 - 1994) -
Заключителен акт за резултатите от уругвайския кръг на многостранните търговски
преговори - Маракеш, 15 април 1994 г. (СТО)

СПОРАЗУМЕНИЕ ОТНОСНО ДЪРЖАВНИТЕ ПОРЪЧКИ

СТРАНИТЕ ПО НАСТОЯЩОТО СПОРАЗУМЕНИЕ (наречени тук по-долу "Страните"),

КАТО ПРИЗНАВАТ необходимостта от многостранна рамка за правата и задълженията по отношение на закони, подзаконови актове, процедури и практики относно държавните поръчки с оглед постигане на по-голяма либерализация и разширение на световната търговия и усъвършенстване на международната рамка за осъществяване на международна търговия;

КАТО ПРИЗНАВАТ, че закони, подзаконови актове, процедури и практики относно държавните поръчки не следва да се подготвят, приемат или прилагат за чуждестранни или местни продукти и услуги, както и да се прилагат за чуждестранни или местни доставчици по начин, позволяващ защита за местните продукти или услуги, или за местните доставчици, и не следва да се прави дискриминация между чуждестранните продукти или услуги, или между чуждестранните доставчици;

КАТО ПРИЗНАВАТ, че е желателно да се осигури прозрачност на законите, подзаконовите актове, процедурите и практиките относно държавните поръчки;

КАТО ПРИЗНАВАТ необходимостта от установяване на международни процедури относно нотификацията, съгласуването, наблюдението и уреждането на спорове с оглед да се гарантира справедливо, незабавно и ефективно прокарване на международните разпоредби относно държавните поръчки и да се поддържа равновесието между права и задължения на възможно най-високо ниво;

КАТО ПРИЗНАВАТ необходимостта от това, да се вземат под внимание развитието, финансовите и търговските нужди на развиващите се страни, в частност на най-слабо развитите страни;

В ЖЕЛАНИЕТО СИ, в съгласие с параграф 6, буква "б" на член IX на Споразумението относно държавните поръчки, сключено на 12 април 1979 г., с внесени изменения на 2 февруари 1987 г., да разширят и подобрят споразумението на основата на взаимно сътрудничество, и разширят предмета на споразумението, така че да включва договори за услуги;

В ЖЕЛАНИЕТО СИ да насърчат приемането на и присъединяването към настоящото споразумение от правителства, които не са страни по него;
СЕ СПОРАЗУМЯХА ЗА СЛЕДНОТО:

Член 1

Обсег и предмет на действие

1. Настоящото споразумение се прилага за всеки закон, подзаконов акт, процедура и практика относно всяка държавна доставка, предмет на настоящото споразумение, така както е посочено в Допълнение I¹.
2. Настоящото споразумение се прилага за поръчки с всяко договорно средство, включително с такива методи като покупка, или като лизинг, аренда или покупка на изплащане, със или без опция за закупуване, включително всяка комбинация от продукти и услуги.
3. Ако юридически лица, в контекста на доставка - предмет на настоящото споразумение, отправят молба в смисъл, че предприятия, които не са включени в Допълнение I, да възлагат договори в съгласие с конкретни изисквания, член III се прилага *mutatis mutandis* по отношение на тези изисквания.
4. Настоящото споразумение се прилага към всеки договор за доставка на стойност не по-малка от съответния праг, посочен в Допълнение I.

Член II

Оценка на договорите

1. Следващите разпоредби се прилагат за определяне на стойността на договорите², по смисъла на изпълнение на настоящото споразумение.
2. Оценката отчита всички форми на възнаграждение, включително всички получени премии, хонорари, комисионни и лихви.
3. Изборът на метода за оценка не се използва, и никое изискване за доставка не се разделя, с намерение да се избегне прилагане на настоящото споразумение.
4. Ако отделно искане за доставка доведе до възлагане на повече от един договор, или ако при вече възложени договори доведе до отделни части, основата за оценката е или:

---

¹ За всяка страна по споразумението Допълнение I се подразделя на пет приложения:
- приложение 1 съдържа централни държавни юридически лица.
- приложение 2 съдържа суб-централни държавни юридически лица.
- приложение 3 съдържа всички други юридически лица, които правят поръчки в съгласие с разпоредбите на настоящото споразумение.
- приложение 4 определя услугите, независимо дали изброени в положителен или в отрицателен смисъл, които са предмет на настоящото споразумение.
- приложение 1 определя строителните услуги, предмет на настоящото споразумение.

Съответните прагове са посочени в приложенията за всяка страна по настоящото споразумение.

² Настоящото споразумение се прилага към всеки договор за доставка, за който договорната цена се оценява като равна на или надвишаваща прага по времето на публикуване на съобщението в съгласие с член IX.

а) действителната стойност на аналогични повтарящи се договори, сключени за предишната фискална година, или приведена към 12 месеца, ако е възможно, за очакваните промени в количеството и стойността през следващите 12 месеца; или

б) приблизителната стойност на повтарящите се договори през фискалната година, или 12 месеца след първоначалния договор.

5. В случаи на договори за лизинг, аренда или покупка на изплащане на продукти или услуги, или в случай на договори, които не посочват обща цена, основата за оценка е:

а) в случай на договори за фиксиран срок, при които срокът им е 12 месеца или по-малко, общата договорна цена за тяхното времетраене или, ако този срок превишава 12 месеца, тяхната обща стойност, включително приблизителната остатъчна стойност;

б) в случай на договори за неопределен период – месечната вноска, умножена по 48.

Ако има съмнение, използва се втората основа за оценката, а именно подточка б).

Член III

Национално третиране и недискриминация

1. По отношение на всички закони, подзаконови актове, процедури и практики относно държавните поръчки, предмет на настоящото споразумение, всяка страна по споразумението предоставя незабавно и безусловно спрямо продуктите, услугите и доставчиците на други страни, предлагащи продукти или услуги на страните по споразумението третиране, което не е по-малко благоприятно от:

а) това, което е съгласувано за местните продукти, услуги и доставчици; и

б) това, което е съгласувано за продукти, услуги и доставчици на всяка друга страна по споразумението.

2. По отношение на всички закони, подзаконови актове, процедури и практики относно държавните поръчки, предмет на настоящото споразумение, всяка страна по споразумението гарантира:

а) че нейните юридически лица няма да третират местно установил се доставчик по-малко благоприятно от друг местно установил се доставчик на основа на степента на чуждестранна принадлежност или собственост; и

б) че нейните юридически лица няма да проявяват дискриминация срещу местно установили се доставчици на основата на страната на произход на доставяната стока или услуга, при условие, че страната на производството е страна по споразумението, в съгласие с разпоредбите на член IV.

3. Разпоредбите на параграфи 1 и 2 не се прилагат за мита и такси от всякакъв вид, налагани на или във връзка със внос, с метода на налагане на тези мита и такси, с други регламенти и формалности за внос, както и с мерки, засягащи търговията на услуги, с изключение на закони, подзаконови актове, процедури и практики относно държавните поръчки, предмет на настоящото споразумение.

Член IV

Правила за произхода

1. Страна по споразумението не прилага правилата за произход към продукти или услуги, внасяни или доставяни по смисъла на държавните поръчки, предмет на настоящото споразумение от други страни по споразумението, които са различни от правилата за произход, прилагани при нормалния ход на търговията и по времето на въпросната сделка, спрямо внос или поръчки на същите продукти или услуги от същите страни по споразумението.

2. След приключването на работната програма за хармонизация на правилата за произход на стоките, която ще бъде предприета в изпълнение на Споразумението за правилата за произход в приложение 1А на Споразумението за създаване на Световната търговска организация (наречено тук по-долу “Споразумение за СТО”) и преговорите относно търговията с услуги, страните по споразумението отчитат резултатите от тази програма и от тези преговори, за да коригират параграф 1, ако е целесъобразно.

Член V

Специално и различно третиране на развиващите се страни

Цели

1. При изпълнение и администриране на настоящото споразумение, посредством изложените в настоящия член разпоредби, страните по споразумението отчитат надлежно

развитието, финансовите и търговските нужди на развиващите се страни, в частност на най-слабо развитите страни, с оглед нуждата им да:

- а) запазят позицията си на баланс на плащанията и осигурят ниво на резерви, адекватно за изпълнението на програмите за икономическо развитие;
- б) насърчат създаването или развитието на местни индустрии, включително развитието на дребни и занаятчийски индустрии в селски или изостанали райони; както и икономическото развитие в други сектори на икономиката;
- в) подкрепят индустриални единици дотогава, докато същите зависят напълно или съществено от държавните поръчки; и
- г) насърчат икономическото им развитие посредством регионални или глобални договорености между развиващите се страни, представени на Конференцията на министрите на Световната търговска организация (наречена тук по-долу "СТО"), и същата да не се отнесе неодобрително към тях;

- 2. В съответствие с разпоредбите на настоящото споразумение всяка страна по споразумението, при подготовката и прилагането на закони, подзаконови актове и процедури, засягащи държавните поръчки, улеснява по-голям внос от развиващите се страни, като не забравя специфичните проблеми на най-слабо развитите страни и на страните с нисък стадий на икономическо развитие.

3.

Предмет на действие

3. С оглед да се гарантира, че развиващите се страни са в състояние да се придържат към настоящото споразумение при условия, съответстващи на тяхното развитие, финансовите и търговските им нужди, изброените в параграф 1 цели се вземат надлежно под внимание в хода на преговорите, с оглед поръчките на развиващите се страни да бъдат предмет на разпоредбите на настоящото споразумение. При подготовка на списъците си за предмета на действие в изпълнение на разпоредбите на настоящото споразумение, развитите страни се стремят да включат юридически лица, доставящи продукти и услуги от експортен интерес за развиващите се страни.

Съгласувани изключения

4. Една развиваща се страна може да преговаря с други участници в преговори в изпълнение на настоящото споразумение взаимно приемливи изключения от правилата за национално третиране по отношение на определени юридически лица, продукти и услуги, включени в нейните списъци за предмет на действие, като се вземат под внимание конкретните обстоятелства на всеки отделен случай. В тези преговори се отчитат надлежно съображенията, споменати в подпараграфи 1 а) до 1 в). Една развиваща се страна, участваща в регионални или глобални договорености между развиващите се страни, цитирани в подпараграф 1 г), може също да договори изключения за своите списъци, като се вземат под внимание конкретните обстоятелства на всеки отделен случай

и се отчетат *между другото* разпоредбите относно държавните поръчки, предвидени в съответните регионални или глобални договорености, и в частност продуктите или услугите, които могат да са предмет на общи програми за индустриално развитие.

5. След влизане в сила на настоящото споразумение, една развиваща се страна може да модифицира списъците си за предмет на дейност в съгласие с разпоредбите за модификация на тези списъци, съдържащи се в параграф 6 на член XXIV, отчитайки техните развойни, финансови и търговски нужди, или може да отправи молба към Комисията за държавни поръчки (наречена тук по-долу "Комисията") да направи изключение от правилата относно националното третиране на някои юридически лица, продукти или услуги, включени в нейните списъци за предмет на действие, като се вземат под внимание конкретните обстоятелства за всеки отделен случай и се отчетат надлежно разпоредбите на подпараграфи 1, букви а) до 1 в). След влизане в сила на настоящото споразумение, развиваща се страна може да отправи молба към Комисията да разреши изключение за някои юридически лица, продукти или услуги, включени в списъците ѝ за предмет на действие в светлината на нейното участие в регионални или глобални договорености между развиващите се страни, като се вземат под внимание конкретните обстоятелства за всеки отделен случай и се отчетат надлежно разпоредбите на подпараграф 1, буква в). Всяка молба, отправена до Комисията от развиваща се страна - участник в споразумението относно модификацията на списък, се придружава с документация, релевантна за молбата или с такава информация, каквато ще е необходима за разглеждане на въпроса.

6. Параграфи 4 и 5 се прилагат *mutatis mutandis* за развиващите се страни, присъединили се към настоящото споразумение, след неговото влизане в сила.

7. Тези съгласувани изключения, така както се споменава в параграфи 4, 5 и 6, са под условие на преглед в съгласие с разпоредбите на параграф 14 тук по-долу.

Техническа помощ за развиващите се страни-участнички (в споразумението)

8. Всяка развита страна-участник в споразумението предоставя при отправена молба техническа помощ, каквато реши за подходяща за развиващите се страни-участнички, за решаване на техните проблеми в областта на държавните поръчки.

9. Тази помощ, предоставяна на основата на недискриминация между развиващите се страни-участнички в споразумението, е свързана между другото със:

- решаване на конкретни технически проблеми, засягащи възлагането на конкретен договор; и

- всеки друг проблем, който отправилата молбата страна по споразумението и друга страна по споразумението се договорят да третират в контекста на тази помощ.

10. Техническата помощ, цитирана в параграфи 8 и 9, включва превод на документацията за квалификация и офертите, направени от доставчиците на развиващите се страни-участнички в споразумението на официален език на Световната търговска организация, посочен от юридическото лице, освен ако развитите страни-участнички в

споразумението не решат, че преводът е труден и в този случай се дава обяснение на развиващите се страни-участнички при отправяне на молбата им или до развитите страни-участнички, или до техни юридически лица.

Информационни центрове

11. Развитите страни-участнички в споразумението създават, поотделно или съвместно, информационни центрове, за да отговорят на основателни молби от развиващи се страни-участнички за информация, отнасяща се между другото за закони, подзаконови актове, процедури и практики относно държавните поръчки, предизвестия за планираните поръчки, които се публикуват, адреси на юридически лица, предмет на настоящото споразумение, както и относно характера и обема на продуктите или услугите, които са доставени или предстои да бъдат доставени, включително наличната информация относно бъдещи търгове. Комисията може също да изгради информационен център.

Специално третиране на най-слабо развитите страни

12. Като се вземе предвид параграф 6 на Решението на ДОГОВАРЯЩИТЕ СЕ СТРАНИ по Общото споразумение за митата, тарифите и търговията (ГАТТ) 1947 от 28 ноември 1979 г. относно диференцираното и по-благоприятно третиране, взаимодействието и по-пълното участие на развиващите се страни (BLSД 26S/203-205), специално третиране се допуска за най-слабо развитите страни-участнички и за доставчиците в тези страни по отношение на продукти или услуги с произход в тези страни, в контекста на всякакви общи или конкретни мерки в полза на развиващите се страни-участнички в споразумението. Една страна по споразумението може освен това да се съгласи ползите от настоящото споразумение да бъдат разрешени за доставчици в най-слабо развитите страни, които не са страни по споразумението, по отношение на продукти или услуги с произход в тези страни.

13. Всяка развита страна-участник в споразумението предоставя при отправена молба помощ, каквато реши за подходяща за потенциалните участници в търг в най-слабо развитите страни при представяне на техните оферти и избиране на продуктите и услугите, за които съществува вероятност да са от интерес за нейните юридически лица, а така също и за доставчиците в най-слабо развитите страни, и аналогично им помага да отговорят на техническите регламенти и стандарти, отнасящи се за продукти или услуги, които са предмет на планираната доставка.

Преглед

14. Комисията прави ежегодно преглед на действието и ефективността на този член и, след всеки три години действие и на основата на доклади, представени от страните по споразумението, прави основен преглед, за да оцени неговите ефекти. Като част от тези тригодишни прегледи и с оглед постигане на максимално изпълнение на разпоредбите на настоящото споразумение, включвайки в частност член III и като взема под внимание развитието, финансовата и търговската ситуация на съответните развиващи се страни, комисията проверява дали изключенията, предвидени в съгласие с разпоредбите на параграфи 4 до 6 на настоящия член да бъдат модифицирани или разширени.

15. В хода на по-нататъшните рундове на преговорите в съгласие с разпоредбите на параграф 7 на член XXIV, всяка развиваща се страна-участник в споразумението трябва да обмисли възможността да разшири списъците си за предмет на дейност, отчитайки своята икономическа, финансова и търговска ситуация.

Член VI

Технически спецификации

1. Техническите спецификации, определящи характеристиките на продуктите или услугите, които трябва да бъдат произведени, като например: качество, техническа характеристика, безопасност и измерения, символи, терминология, опаковане, маркиране и етикетиране, или процесите и методите за тяхното производство и изискванията, свързани с процедурите за оценка на съответствието, предписани от закупуващите юридически лица, не следва да се подготвят, приемат или прилагат със оглед, или с ефект на създаване на ненужни препятствия за международната търговия.

2. Техническите спецификации, предписани от закупуващите юридически лица, ако е целесъобразно:

а) са по-скоро техническа характеристика, отколкото проектна или описателна характеристика; и

б) се основават на международни стандарти, ако съществуват такива; в противен случай, на технически регламенти³, признати национални стандарти⁴, или строителни кодекси.

3. Не трябва да има изискване за или препратка към конкретна търговска марка или търговско наименование, патент, дизайн или тип, конкретен произход, производител или доставчик, освен ако няма достатъчно прецизен или разбираем начин да се опишат изискванията за доставката и при условие, че в тръжната документация се включат такива думи, като "или еквивалентно".

4. Юридическите лица не търсят и не приемат по начин, който да има ефекта на препятстващ конкуренцията съвет, който може да се използва при подготовката на спецификациите за конкретна доставка от фирма, която може да има търговски интерес от доставката.

Член VII

---

³ По смисъла на настоящото споразумение, техническият регламент е документ, който определя характеристиките на продукт или услуга, или на свързаните с тях процеси и методи на производство, включително приложимите административни разпоредби, съгласието с които е задължително. Той може също да включва или да урежда изключително изискванията относно терминологията, символите, опаковките, маркировките или етикетирането, така както те се прилагат за продукта, услугата, процеса или производствения метод.

⁴ По смисъла на настоящото споразумение, стандартът е документ, одобрен от утвърден орган, който предоставя за обща и повторна употреба правилници, ръководства или характеристики за продукти или услуги, или свързаните с тях процеси и методи на производство, съгласието с които е задължително. Той може също да включва или да урежда изключително изискванията относно терминологията, символите, опаковките, маркировките или етикетирането, така както те се прилагат за продукта, услугата, процеса или производствения метод.

Тръжни процедури

1. Всяка страна по споразумението гарантира, че тръжните процедури на нейните юридически лица се прилагат по недискриминационен начин и са в съответствие с разпоредбите, съдържащи се в членове VII до XVI.
2. Юридическите лица не предоставят на никой доставчик информация по отношение на конкретна доставка по начин, който би имал ефекта на препятстващ конкуренцията.
3. По смисъла на настоящото споразумение:
  - а) Открити тръжни процедури са процедурите, при които всички заинтересовани доставчици могат да представят оферта.
  - б) Избирателни тръжни процедури са процедурите, при които в съответствие с параграф 3 на член X и други релевантни разпоредби на настоящото споразумение, поканени от юридическото лице доставчици могат да представят оферта.
  - в) Ограничени тръжни процедури са процедурите, при които юридическото лице се свързва индивидуално с доставчиците, само при условията, посочени в член XV.

Член VIII

Квалификация на доставчиците

В процеса на квалификация на доставчиците, юридическите лица не проявяват дискриминация между доставчиците на другите страни по споразумението, или между местни доставчици и доставчици на други страни. Процедурите за квалификация са в съответствие със следното:

- а) всякакви условия за участие в тръжни процедури се публикуват във време, адекватно да позволи на заинтересуваните доставчици да инициират и, до размера съвместим с ефективното действие на процеса на доставка, да завършат квалификационните процедури;
- б) всякакви условия за участие в тръжни процедури се ограничават до такива, които са от съществено значение да гарантират способността на фирмата да изпълни въпросния договор. Всякакви условия за участие, които се изискват от доставчиците, включително финансовите гаранции, техническите квалификации и информацията, необходими за създаване на финансовия, търговския и техническия капацитет на доставчиците, а така също и удостоверяването на квалификациите, не са по-малко благоприятни за доставчиците на другите страни по споразумението, отколкото за местните доставчици и не се прави дискриминация между доставчиците на другите страни. Финансовият, търговският и техническият капацитет на доставчика се оценява на основата както на глобалната бизнес дейност на доставчика, така и на неговата дейност на територията на закупуващото юридическо лице, като се обръща надлежно внимание на правното взаимоотношение между организацията-доставчици;

в) процесът и времето, необходими за квалифициране на доставчици, не трябва да се използват, за да се държат доставчиците на другите страни по споразумението извън списъка на доставчиците или да не се вземат под внимание за конкретна планирана доставка. Юридическите лица признават за квалифицирани онези местни доставчици или доставчици на други страни по споразумението, които отговарят на условията за участие в конкретна планирана доставка. Доставчиците, желаещи да участват в конкретна планирана доставка, които може още да не са квалифицирани, се вземат също под внимание - при условие, че има достатъчно време да изпълнят квалификационната процедура;

г) юридическите лица, поддържащи постоянни списъци на квалифицирани доставчици, гарантират това, че доставчиците могат да подадат молба за квалификация по всяко време; и че всички квалифицирани доставчици, отправили молба за това, се включват в списъците в рамките на разумно кратък срок;

д) ако след публикация на съобщението по параграф 1 на член IX доставчик, който още не е квалифициран, оправи молба да участва в планирана доставка, юридическото лице започва незабавно процедури за квалификация;

е) всеки доставчик, оправил молба да стане квалифициран доставчик, се уведомява от съответните юридически лица относно решението в това отношение. Квалифицираните доставчици, които юридическите лица са включили в постоянни списъци, се уведомяват и относно прекратяването на всякакви такива списъци или изваждането им от тях;

ж) всяка страна по споразумението гарантира, че:

1) всяко юридическо лице и съставляващите го части следват една-единствена квалификационна процедура, освен в случаите на надлежно обоснована необходимост от различна процедура; и

2) се полагат усилия да се сведат до минимум разликите в квалификационните процедури между юридическите лица.

з) нищо в подпараграфи а) до ж) не изключва възможността за изключване на някой доставчик на такива основания, като банкрут или фалшиви декларации - при условие, че това действие е в съгласие с националното третиране и с разпоредбите за недискриминация по настоящото споразумение.

Член IX

Покана за участие относно планирана доставка

1. В съгласие с параграфи 2 и 3 юридическите лица публикуват покана за участие за всички случаи на планирана доставка, освен ако не е предвидено нещо друго в член XV (ограничено предлагане). Съобщението се публикува в подходяща публикация, посочена в Допълнение II.

2. Поканата за участие може да приеме форма на съобщение относно предложената доставка, така както е предвидено в параграф 6.

3. Юридическите лица в приложения 2 и 3 могат да използват като покана за участие съобщение относно планирана доставка, така както е предвидено в параграф 7, или съобщение относно системата за квалификация, така както е предвидено в параграф 9.

4. Юридическите лица, които използват съобщение относно планирана доставка като покана за участие, канят след това всички доставчици, изразили интерес, да потвърдят своя интерес на основата на информация, която включва като минимум информацията, цитирана в параграф 6.

5. Юридическите лица, които използват система за квалификация като покана за участие предоставят, под условие на съображенията, цитирани в параграф 4 на член XVIII, и навреме информация, която позволява на всички, които са изразили интерес, да имат възможност да оценят смислено интереса си от участие в доставката. Тази информация включва информацията, съдържаща се в съобщенията, цитирани в параграфи 6 и 8 до обема, в който такава информация е на разположение. Информацията, предоставена на един заинтересуван доставчик, се предоставя по недискриминационен начин на другите заинтересувани доставчици.

6. Всяко съобщение относно предложена доставка, цитирано в параграф 2, съдържа следната информация:

а) характера и количеството, включително всякакви опции за по-нататъшни поръчки и, ако е възможно, оценка за сроковете, в рамките на които тези опции могат да бъдат упражнени; в случай на повтарящи се договори характерът и количеството и, ако е възможно, оценка на сроковете за следващите съобщения относно търговете за продуктите или услугите, които трябва да бъдат доставени;

б) дали процедурата е открита или селективна, или ще включва преговори;

в) всяка дата за стартиране на доставката, или завършване на доставката на стоки или услуги;

г) адреса и крайната дата за представяне на молба за получаване на покана за търг или за квалификация за списъците на доставчиците, или за получаване на оферти, а така също и езика или езиците, на които те трябва да бъдат представени;

д) адреса на юридическото лице, възложило договора и предоставящо всяка информация, необходима за получаване на спецификации и други документи;

е) всякакви икономически и технически изисквания, финансови гаранции и информация, изисквани от доставчиците;

ж) сумата и условията за плащане на всяка сума, платима за тръжната документация; и

з) дали юридическото лице желае да получи оферти за закупуване, лизинг, наем или покупка на изплащане, или за повече от един от тези методи.

7. Всяко съобщение относно планирана доставка, цитирано в параграф 3, съдържа максимална част от информацията, цитирана в параграф 6, която е налице. То във всеки случай включва информацията, цитирана в параграф 8 и;

а) изявление относно това, че заинтересуваните доставчици следва да изразят интереса си от доставка за юридическото лице;

б) точка за контакт в юридическото лице, откъдето може да се получи допълнителна информация.

8. За всеки случай на планирана доставка, юридическото лице публикува резюмирано съобщение на един от официалните езици на Световната търговска организация. Съобщението съдържа най-малко следната информация:

а) предмета на договора;

б) крайни срокове, установени за предаване на офертите или на молба за покана за участие в търг; и

в) адресите, от които могат да бъдат поискани документите, свързани с договорите.

9. В случай на селективни тръжни процедури, юридическите лица, поддържащи постоянни списъци на квалифицирани доставчици, публикуват ежегодно в една от публикациите, изброени в Допълнение III, съобщение относно следното:

а) изброяване на поддържаните списъци, включително техните заглавия, във връзка с продуктите или услугите, или категориите продукти или услуги, които ще бъдат доставяни чрез списъците;

б) условията, които доставчиците трябва да изпълнят с оглед на тяхното вписване в тези списъци и методите, съгласно които всяко от тези условия ще бъде удостоверено от съответното юридическо лице; и

в) периода на валидност на списъците, както и формалностите във връзка с тяхното подновяване.

Ако такова съобщение се използва като покана за участие в съгласие с параграф 3, съобщението включва освен това следната информация:

г) характера на съответните продукти или услуги;

д) изявление в смисъл, че съобщението съставлява покана за участие.

Ако обаче продължителността на квалификациялната система е три години или по-малко и ако продължителността на системата се обяснява в съобщението и освен това се обяснява, че следващи съобщения няма да бъдат публикувани, достатъчно е това съобщение да бъде публикувано само веднъж, в началото на системата. Такава система не се използва по начин, заобикалящ разпоредбите на настоящото споразумение.

10. Ако след публикацията на покана за участие във всеки случай на планирана доставка, но преди срока, посочен за отваряне или получаване на офертите, така както са посочени в съобщенията или в тръжната документация, стане необходимо да се поправи или повторно да се използва съобщението, поправката или повторно използваното съобщение се разпраща по същия начин, както оригиналните документи, на които се основава поправката. Всяка съществена информация, дадена на един доставчик с оглед на конкретна планирана доставка, се дава едновременно на всички други засегнати доставчици в срок, адекватен да позволи на доставчиците да обмислят тази информация и да реагират на нея.

11. Юридическите лица обясняват в съобщението, цитирано в настоящия член или в публикацията, в която се появява съобщението, че доставката е в сферата на действие на споразумението.

Член X

Селективни процедури

1. За да се гарантира оптимална ефективна международна конкуренция при изпълнение на селективните тръжни процедури, юридическите лица канят за всяка планирана доставка за участие в търгове максимален брой местни доставчици и доставчици на други страни по споразумението, в съгласие с ефективната работа на системата за поръчки. Те избират доставчиците да участват в процедурата по справедлив и недискриминационен начин.

2. Юридическите лица, поддържащи постоянни списъци на квалифицирани доставчици, могат да изберат доставчици, които да бъдат поканени за участие в търг измежду включените в списъците. Всяка селекция позволява равни възможности за доставчиците в списъците.

3. Доставчиците, пожелали да участват в конкретна планирана доставка, получават разрешение да представят оферта и се вземат под внимание, при условие обаче че, по отношение на онези, които все още не са квалифицирани, има достатъчно време да завършат квалификациялната процедура в изпълнение на членове VIII и IX. Броят на допълнителните доставчици, получили разрешение да участват, се ограничава само с ефективната работа на системата за поръчките.

4. Молбите за участие в селективните тръжни процедури могат да бъдат предавани с телекс, телеграма или факсимиле.

Член XI

Крайни срокове за представяне на офертите и за доставка

Общи понятия

1. а) Всеки предписан краен срок е адекватен да позволи на доставчици на други страни по споразумението, а така също и на местни доставчици да подготвят и представят оферти преди закриване на тръжните процедури. При определяне на всеки такъв срок юридическите лица – в съответствие със собствените им разумни нужди, отчитат такива фактори, като сложността на планираната доставка, обмена на предвижданото поддоговаряне и обичайното време за изпращане на офертите по пощата от чуждестранни и местни пунктове.

б) Всяка страна по споразумението гарантира това, че нейните юридически лица отчитат надлежно закъсненията в публикацията, когато определят крайната дата за получаване на офертите или на молбите за покана за участие в търг.

Крайни срокове

2. Освен дотолкова, доколкото е предвидено в параграф 3,

а) при откритите процедури периодът за получаване на офертите не е по-малък от 40 дни от датата на публикацията, цитирана в параграф 1 на член IX;

б) при селективните процедури, които не включват използване на постоянен списък на квалифицирани доставчици, периодът за представяне на молба за покана за участие в търг не е по-малък от 25 дни от датата на публикацията, цитирана в параграф 1 на член IX; периодът за получаване на офертите не е в никакъв случай по-малък от 40 дни от датата на издаване на поканата за участие в търг.

в) при селективните процедури, които включват използване на постоянен списък на квалифицирани доставчици, периодът за получаване на офертите не е по-малък от 40 дни от датата на първоначалното издаване на поканите за участие в търг, независимо дали датата за първоначалното издаване на поканите за участие съвпада или не с датата на публикацията, цитирана в параграф 1 на член IX.

3. Периодите, цитирани в параграф 2, могат да бъдат намалени при обстоятелствата, изложени тук по-долу:

а) ако отделно съобщение е било публикувано 40 дни и не повече от 12 месеца предварително и съобщението съдържа като минимум:

(1) максимална част от информацията, цитирана в член IX, параграф 6 каквато има налице;

(2) информацията, цитирана в параграф 8 на член IX;

(3) изявление за това, че заинтересуваните доставчици следва да изразят интереса си от доставка за юридическото лице; и

(4) точка за контакт в юридическото лице, откъдето може да се получи допълнителна информация,

40-дневният срок за получаване на офертите може да се замени с период, достатъчно дълъг да позволи отговорно представяне на оферти, който срок като общо правило не следва да е по-малък от 24 дни, но във всички случаи не по-малък от 10 дни;

б) в случай на втори или следващи публикации, третиращи договори с повтарящ се характер по смисъла на параграф 6 на член IX, 40-дневният срок за получаване на офертите може да бъде намален до не по-малко от 24 дни;

в) ако състояние на неотложност, обосновано надлежно от юридическото лице, направи неизпълними въпросните периоди, посочените в параграф 2 периоди могат да бъдат намалени, но не следва в никакъв случай да са по-кратки от 10 дни от датата на публикацията, цитирана в параграф 1 на член IX; или

г) периодът, цитиран в параграф 2, буква в), може по отношение на поръчки от юридически лица, изброени в Приложения 2 и 3, да се определи по взаимно съгласие между юридическото лице и избраните доставчици. При липса на споразумение юридическото лице може да определи периоди, които да са достатъчно дълги, за да позволят отговорно представяне на оферти и във всички случаи да не се по-кратки от 10 дни.

4. В съответствие със собствените разумни нужди на юридическото лице, за всяка дата на доставка следва да се отчетат такива фактори, като сложност на планираната доставка, обем на предвижданото поддоговаряне и реалистично време, необходимо за производството, изваждането от склад и транспортирането на стоките от пунктовете за доставка или за доставка на услуги.

Член XII

Тръжна документация

1. Ако при тръжни процедури юридическото лице позволи офертите да бъдат представени на няколко езика, един от тези езици трябва да е един от официалните езици на Световната търговска организация.

2. Тръжната документация, представена на доставчиците, съдържа цялата информация, която е необходима, за да могат да представят те ответните оферти,

включително информацията, необходима за публикуване в съобщението относно планирана доставка, с изключение на член IX, параграф 6, буква ж) както и следното:

- а) адреса на юридическото лице, където следва да се изпратят офертите;
- б) адреса, където да се изпращат молбите за допълнителна информация;
- в) езика или езиците, на които да се представят офертите и тръжните документи;
- г) датата на закриване и срока за получаване на офертите, и продължителността от време, през което всяка оферта следва да е отворена за приемане;
- д) лицата, упълномощени да присъстват на откриването на търговете, както и датата, времето и мястото на откриването;
- е) всяко икономическо и техническо изискване, финансови гаранции и информация или документи, изисквани от доставчиците;
- ж) пълно описание на исканите продукти или услуги, или всякакви изисквания, включително технически спецификации, удостоверения за съответствие, които се попълват, необходимите планове, чертеж и научни материали;
- з) критериите за възлагане на договора, включително всякакви фактори без цената, които се разглеждат при оценката на офертите, както и разходните елементи, които се включват в оценката на тръжните цени, като например разходи за транспорт, застраховка и инспекция, а ако се отнася за продукти или услуги на други страни по споразумението, митата и други вносни такси, данъци и валута за заплащане;
- и) условията за плащане;
- й) всякакви други срокове и условия;
- к) в съгласие с член XVII сроковете и условията, ако има такива, по които ще се приемат офертите от страни, които не са страни по настоящото споразумение, но които прилагат процедурите на този член.

Изпращане на тръжна документация от юридическите лица

3.а) В открити процедури юридическите лица изпращат тръжната документация по молба на всеки доставчик, участващ в процедурата и отговарят незабавно на всяка разумна молба за обяснение, свързана с нея.

б) При селективните процедури юридическите лица изпращат тръжната документация по молба на всеки доставчик, желаещ да участва, и отговарят незабавно на всяка разумна молба за обяснение, свързана с нея.

в) Юридическите лица отговарят незабавно на всяка разумна молба за релевантна информация, подадена от доставчик, участващ в тръжната процедура при условие, че тази информация на дава на този доставчик предимство пред неговите конкуренти в процедурата за възлагане на договора.

Член XIII

Представянето, получаването и отварянето на офертите и възлагането на договорите следва да е в съгласие със следното:

а) офертите се представят обикновено в писмен вид директно или по пощата. Ако са разрешени оферти по телекса, с телеграма или по факса, направената оферта трябва при това да включва цялата информация, необходима за оценка на офертата, в частност окончателната цена, предложена от участника в търга и декларация, че същият се съгласява с всички срокове, условия и разпоредби на поканата за участие в търг. Офертата трябва да се потвърди незабавно с писмо или с изпращане на подписано копие на телекса, телеграмата или факсимилето. Оферти, представени по телефона, не се разрешават. Съдържанието на телекса, телеграмата или факсимилето е определящо, когато има различие или конфликт между съдържанието и всяка документация, получена след срока; и

б) възможностите, които могат да бъдат дадени на участниците в търга да коригират непреднамерени грешки във формата, между отварянето на офертите и възлагането на договора, не следва да дават повод за каквато и да е дискриминационна практика.

Получаване на офертите

2. Един доставчик не следва да бъде наказван, ако офертата бъде получена в канцеларията, определена в тръжната документация след посочения срок поради закъснение, дължащо се единствено на погрешно третиране от страна на юридическото лице.

Отваряне на офертите

3. Всички оферти, поискани в изпълнение на отворени или селективни процедури от юридически лица, се получават и отварят с процедури и условия, гарантиращи редовността на отварянето. Получаването и отварянето на офертите е освен това в съответствие с националните разпоредби за третиране и недискриминация на настоящото споразумение. Информацията относно отварянето на офертите остава в съответното юридическото лице на разположение на държавните органи, отговарящи за юридическото лице, така че да може да се използва при необходимост, в изпълнение на процедурите по членове XVIII, XIX, XX и XXII.

Възлагане на договори

4.а) За да бъде разгледана с цел възлагане, една оферта трябва по времето на отваряне да е в съгласие с най-важните изисквания на съобщенията или тръжната документация и да е от доставчик, отговарящ на условията за участие. Ако юридическото лице получи оферта, която е нереално по-ниска от другите представени оферти, то може да получи информация от участника в търга относно гаранцията за това, че може да отговори на условията за участие и е в състояние да изпълни условията на договора.

б) Освен ако в интерес на обществото юридическо лице реши да не издава договор, юридическото лице възлага договора на участника в търга, за когото е решено, че е напълно способен да поеме договора и оферта на когото – независимо дали за местни продукти или услуги, или за продукти или услуги на други страни по споразумението, е или най-ниската оферта, или офертата, която с оглед на конкретните критерии за оценка, изложени в съобщенията или в тръжната документация, се определя като най-изгодната.

в) Възлаганията се правят в съгласие с критериите и най-важните изисквания, посочени в тръжната документация.

Клаузи за опции

5. Клаузите за опции не се използват по начин, заобикалящ разпоредбите на настоящото споразумение.

Член XIV

Преговори

1. Страна по споразумението може да предвиди юридическите лица да водят преговори:

а) в контекста на поръчките, в които са посочили това си намерение, а именно в съобщението, цитирано в член IX, параграф 2 (поканата към доставчиците да участват в процедурата за предложената доставка); или

б) ако от оценката се вижда, че никоя оферта не е очевидно най-изгодната с оглед на конкретните критерии за оценка, изложени в съобщенията или в тръжната документация.

2. Преговорите се използват първоначално, за да се определят силните и слабите страни в офертите.

3. Юридическите лица третираат офертите поверително. В частност, те не предоставят информация, предназначена да помогне на конкретни участници да вдигнат офертите си до нивото на другите участници.

4. В хода на преговорите юридическите лица не правят дискриминация между различните доставчици. В частност, те гарантират, че:

- а) всяко елиминиране на участници се извършва в съгласие с критериите, изложени в съобщенията и в тръжната документация.
- б) всички модификации в критериите и техническите изисквания се изпращат писмено до всички останали участници в преговорите;
- в) на всички останали участници се дава възможност да представят нови или поправени документи на основата на ревизираните изисквания; и
- г) при завършване на преговорите на всички участници, оставащи в преговорите, се разрешава да представят окончателни оферти в съгласие с общ краен срок.

Член XV

Ограничено подаване на оферти

1. Разпоредбите на членове VII до XIV, уреждащи отворените и селективните тръжни процедури, не трябва да се прилагат в следните условия, при условие че ограничено подаване на оферти не се използва, с оглед максимално да се избегне възможната конкуренция или по начин, който би съставлявал средство за дискриминация между доставчиците на други страни по споразумението, или защита спрямо местни производители или доставчици:

- а) при липса на оферти в отговор на отворен или селективен търг или ако представените оферти са уредени с тайно споразумение, или не съответстват на най-важните условия на търга, или са от доставчици, които не отговарят на условията за участие, предвидени в съгласие с настоящото споразумение, при условие обаче, че изискванията на първоначалната оферта не са съществено модифицирани в договора, така както е възложен;
- б) ако за произведения на изкуството или по причини, свързани със защитата на изключителни права, като например патенти или авторски права, или при липса на конкуренция по технически причини продуктите или услугите могат да бъдат доставени само от конкретен доставчик и не съществува никаква разумна алтернатива или заместител;
- в) доколкото е абсолютно необходимо, ако по причини на изключителна неотложност, предизвикана от събитие, което юридическото лице не би могло да предвиди, продуктите или услугите не биха могли да се получат навреме посредством открити или селективни тръжни процедури;

г) за допълнителни поръчки от първоначалния доставчик, предназначението на които е или като части за замяна на съществуващи запаси или инсталации, или като разширение на съществуващи запаси, услуги или инсталации, при които смяната на доставчик би принудила юридическото лице да си набави оборудване или услуги, които не отговарят на изискванията за взаимозаменяемост с вече съществуващо оборудване или услуги⁵;

д) ако юридическото лице си набавя прототипи или пръв продукт или услуга, разработени по негово желание в хода на, и във връзка със конкретен договор за изследване, експериментиране, проучване или оригинална разработка. Когато тези договори бъдат изпълнени, следващите поръчки на продукти или услуги са предмет на членове VII до XIV⁶;

е) ако допълнителни строителни услуги, които не са били включени в първоначалния договор, но са били в рамките на целите на първоначалната тръжна документация, станат вследствие на непредвидими обстоятелства необходими за завършване на описаните там строителни услуги, а юридическото лице трябва да възложи договори за допълнителни строителни услуги на контрагента, изпълняващ съответните строителни услуги, тъй като отделянето на допълнителните строителни услуги от първоначалния договор би било трудно поради технически или икономически причини и би предизвикало значително неудобство за юридическото лице. Общата стойност на договорите, възложени за допълнителните строителни услуги обаче не може да превишава 50 процента от сумата на основния договор.

ж) за нови строителни услуги, състоящи се от повторение на аналогични строителни услуги, които се подчиняват на основния проект, за който е бил възложен първоначален договор в съгласие с членове VII до XIV и за който юридическото лице е указало в съобщението относно планираната доставка първоначалната строителна услуга, такива ограничени тръжни процедури могат да се използват за възлагане на договори за тези нови строителни услуги;

з) за продукти, закупени на стоков пазар;

и) за покупки, направени при изключително изгодни условия, които възникват само в много кратък срок. Тази разпоредба е предназначена да покрие необичайни продажби от фирми, които обикновено не са доставчици, или продажба на активи на предприятия в ликвидация или при администриране на спорно имущество. Предназначението на тази клауза не е да покрие рутинни покупки от редовни доставчици;

й) в случай на договори, възложени на победителя в конкурс за проектни работи, при условие, че конкурсът е бил организиран по начин, който е в съгласие с принципите на

---

⁵ Съществува разбиране, че “съществуващо оборудване” включва софтуер до размера, в който първоначалната доставка на софтуер е в сферата на дейност на споразумението.

⁶ Оригиналната разработка на първи продукт или услуга може да включва ограничено производство или доставка, така че да се включат резултатите от полево изпитание и да се демонстрира това, че продуктът или услугата са подходящи за производство или доставка в количество, отговарящо на приемливи качествени стандарти. Тя не се разпростира до количествено производство или доставка за установяване на търговска жизнеспособност, или за възстановяване на разходите за изследователската и развойната дейност.

настоящото споразумение, най-вече що се отнася до публикуването, по смисъла на член IX, на покана за подходящо квалифицирани доставчици за участие в такъв конкурс, който ще се оценява от независимо жури с оглед договорите за проектни работи да бъдат възложени на победителите.

2. Юридическите лица подготвят писмен доклад за всеки договор, възложен в изпълнение на разпоредбите на параграф 1. Всеки доклад съдържа името на закупуващото юридическо лице, стойността и вида на закупуваните стоки или услуги, страната на произход, както и декларация за преобладаващите условия в настоящия член. Този доклад остава при съответните юридически лица на разположение на държавните органи, отговарящи за юридическото лице, така че да може да се използва при необходимост, в изпълнение на процедурите по членове XVIII, XIX, XX и XXII.

Член XVI

Компенсации

1. При квалификацията и избора на доставчици, продукти или услуги, или при оценката на офертите и възлагането на договорите, юридическите лица не налагат, не търсят или обсъждат компенсации⁷.

2. Въпреки това обаче, отчитайки съображенията на общата политика, включително свързаните с развитието, една развиваща се страна може към момента на присъединяването си към споразумението да преговаря относно условията за използване на компенсации, като например изисквания за изразяване на местно задоволство. Тези изисквания се използват само при квалификацията за участие в процеса на закупуване, а не като критерии за възлагане на договори. Условията са обективни, ясно дефинирани и недискриминационни. Те се формулират в Допълнение I за страната и могат да включват точни ограничения относно налагането на компенсации във всеки договор, предмет на настоящото споразумение. Съществуването на тези условия се съобщава на комисията и се включва в съобщението за планирана доставка и в другата документация.

Член XVII

Прозрачност

1. Всяка страна по споразумението насърчава юридическите лица да указват сроковете и условията, включително всякакви отклонения от конкурентни тръжни процедури или достъп до оспорване на процедури, съгласно които се вземат под внимание оферти от доставчици, разположени в страни, които не са страни по настоящото споразумение, но които с оглед създаване на прозрачност в собствените си възложени договори, въпреки това:

---

⁷ Отклонения в държавните поръчки са мерките, използвани за окуражаване на местното развитие или подобряване на сметките за баланса на плащанията посредством местно съдържание, лицензиране на технологии, изисквания за инвестиции, насрещна търговия или аналогични изисквания.

- а) определят своите договори в съгласие с член VI (технически спецификации);
- б) публикуват съобщенията за поръчки, цитирани в член IX, включително, във версията на съобщението, цитирано в параграф 8 на член IX (резюме на съобщението за планирана доставка), което се публикува на официален език на СЗО индикация относно сроковете и условията, съгласно които се вземат под внимание оферти от доставчици, намиращи се в страни, които са страни по настоящото споразумение;
- в) желаят да гарантират това, че техните регламенти за поръчките се променят обикновено през време на доставката и, в случай че такава промяна се окаже неизбежна, да гарантира наличието на задоволително средство за корекция.

2. Правителствата, които не са страни по споразумението и отговарят на условията, посочени в параграфи 1, букви а) до в), имат право – ако уведомяват за това страните по споразумението, да участват в комисията като наблюдатели.

Член XVIII

Информация и преглед на задълженията на юридическите лица

1. Юридическите лица публикуват съобщение в съответната публикация, посочена в Допълнение II, не по-късно от 72 дни след възлагането на всеки договор по членове XIII до XV. Тези съобщения съдържат:

- а) характера и количеството продукти или услуги съгласно възложения договор;
- б) името и адреса на юридическото лице, възлагащо договора;
- в) датата на възлагане;
- г) името и адреса на спечелилия търга;
- д) стойността на спечелилия възложен договор или най-високата и най-ниската оферта, взети под внимание при възлагането на договора;
- е) ако е целесъобразно, средство за идентифициране на съобщението, издадено съгласно параграф 1 на член IX или оправдаващи обстоятелства съгласно член XV относно използването на тази процедура; и
- ж) вида на използваната процедура.

2. Всяко юридическо лице, при поискване от доставчик на страна по споразумението, предоставя незабавно:

- а) обяснение на практиките му и на процедурите на закупуване;
  - б) подходяща информация относно основанията, заради които е отхвърлена молбата на доставчика за квалификация, защо е прекратена съществуващата му квалификация и защо не е избран; и
  - в) по отношение на неуспешен участник в търга, подходяща информация относно причините, заради които неговата оферта не е избрана и относно характеристиките и относителните предимства на избраната оферта, а така също и името на успешния участник в търга.
3. Юридическите лица уведомяват незабавно участващите доставчици за решенията относно възложените договори, при което – ако има отправена молба, в писмен вид.
4. Юридическите лица могат обаче да решат да задържат определена информация относно възложения договор, съдържаща се в параграфи 1 и 2(в), ако известяването на тази информация би затруднило изпълнението на закона или в противен случай би противоречало на обществения интерес, или би било във вреда на легитимния търговски интерес на конкретни предприятия – държавни или части, или би било във вреда на честната конкуренция между доставчиците.

Член XIX

Информация и преглед на задълженията на страните по споразумението

1. Всяка страна по споразумението публикува незабавно всеки закон, подзаконов акт, съдебно решение, административна разпоредба от общо приложение, както и всяка процедура (включително стандартните договорни клаузи) относно държавната доставка, предмет на настоящото споразумение в подходящи публикации, изброени в Допълнение IV и по такъв начин, че да позволи на другите страни по споразумението и на доставчиците да се запознаят с тях. Всяка страна по споразумението трябва да е готова, при поискване, да обясни на всяка друга страна по споразумението своите процедури за държавни поръчки.
2. Правителството на неуспешен участник в търга, който е страна по настоящото споразумение, може да потърси, без това да накърнява разпоредите съгласно член XXXII, такава допълнителна информация относно възложения договор, каквато ще е може би необходима да гарантира това, че доставката е направена по справедлив и безстрастен начин. За тази цел закупуващото правителство предоставя информация както относно характеристиката и релевантните предимства на спечелилия търга, така и относно договорната цена. Обикновено тази последна информация може да бъде разкрита от правителството на неспечелилия търга, при условие, че упражнява това си право внимателно. В случаите, когато издаването на тази информация би накърнило конкуренцията в бъдещите търгове, тази информация не се разкрива, освен след консултация със и съгласие на страната по споразумението, дала информацията на правителството на неспечелилия търга.

3. Наличната информация относно закупуването от юридически лица, предмет на споразумението и относно индивидуалното възлагане на договори се дава, при поискване, на всяка друга страна по споразумението.

4. Поверителна информация, предоставена на някоя страна по споразумението, която би затруднила прилагането на закона или би била по някакъв друг начин в противовес на обществения интерес, или би била във вреда на легитимния търговски интерес на конкретни предприятия – държавни или частни, или би била във вреда на честната конкуренция между доставчиците, не се разкрива без официално разрешение от страната, предоставила информацията.

5. Всяка страна събира и ежегодно предоставя на комисията статистика относно поръчките, предмет на настоящото споразумение. Тези доклади съдържат следната информация по отношение на договорите, възложени от всички закупуващи юридически лица, предмет на настоящото споразумение:

а) за юридическите лица в приложение 1, статистика относно приблизителната стойност на възложените договори – както над, така и под праговата стойност, на глобална основа и в разбивка по юридически лица; за юридическите лица в Приложения 2 и 3, статистика относно приблизителната стойност на възложените договори над праговата стойност, в разбивка по категории юридически лица и по категории продукти и услуги;

б) а юридическите лица в приложение 1, статистика в разбивка по юридически лица и по категории продукти и услуги, относно броя и общата стойност на договорите, възложени по всеки от случаите по член XV; за категории юридически лица в Приложения 2 и 3, статистика относно общата стойност на договорите, възложени над праговата стойност по всеки от случаите на член XV; и

в) за юридическите лица в приложение 1, статистика в разбивка по юридически лица, относно броя и общата стойност на договорите, възложени под условие на частична отмяна на споразумението, съдържаща се в релевантните приложения; за категориите юридически лица в Приложения 2 и 3, статистика относно общата стойност на договорите, възложени под условие на частична отмяна на споразумението, съдържаща се в релевантните приложения.

До обема, в който съществува такава информация, всяка страна по споразумението предоставя статистика относно страната на произход на продуктите и услугите, закупени от нейните юридически лица. С оглед на това да гарантира, че тази статистика е сравнима, Комисията предоставя ръководство относно методите, които да се използват. С оглед да гарантира ефективен мониторинг на доставката, предмет на настоящото споразумение, Комисията може да вземе единодушно решение и да модифицира изискванията на подпараграфи а) до г), що се отнася до характера и обема на статистическата информация, която да се предостави, както и до разбивките и класификациите, които да се използват.

Процедури на оспорване

Консултации

1. В случай на оплакване от доставчик, че е имало нарушение на настоящото споразумение в контекста на конкретна доставка, всяка страна по споразумението насърчава доставчика да потърси решение на своето оплакване в консултация с доставящото юридическо лице. В тези случаи закупуващото юридическо лице се съгласява с безпристрастното и навременно разглеждане на всяко такова оплакване по начин, който да не попречи за получаване на коригиращи мерки съгласно системата за оспорване.

Оспорване

2. Всяка страна по споразумението осигурява недискриминационни, навременни, прозрачни и ефективни процедури, които позволяват на доставчиците да оспорват предполагаеми нарушения на споразумението, възникнали в контекста на поръчките, в които те имат, или са имали интерес.

3. Всяка страна по споразумението предоставя своите процедури по оспорване в писмен вид и ги прави достъпни за всички.

4. Всяка страна по споразумението гарантира това, че документацията, засягаща всички аспекти на процеса относно поръчките, предмет на настоящото споразумение, се запазва в продължение на три години.

5. От заинтересувания доставчик може да се поиска да инициира процедура на оспорване и да съобщи на закупуващото юридическо лице в рамките на определен срок от момента, когато се знае основанието за оспорването, или е логично да се знае, но в никакъв случай не в срок по-малък от 10 дни.

6. Възраженията се изслушват от съд или от безпристрастен и независим ревизиращ орган, който няма интерес относно това, какъв ще е резултатът от доставката и членовете на който са гарантирано защитени от външно влияние през време на срока на назначаването. Ревизиращият орган, който не е съдът, е или подчинен на съдебна инспекция, или има процедури, които гарантират, че:

- а) участниците могат да бъдат изслушани, преди да бъде дадено становище или се постигне решение;
- б) участниците могат да бъдат представяни и придружавани;
- в) участниците трябва да имат достъп до всички процедури;
- г) процедурите могат да се осъществяват публично;

- д) становищата или решенията се дават в писмен вид с изявление, описващо основанието за становищата или решенията;
- е) документите се разкриват пред ревизиращия орган.

Процедурите за оспорване предвиждат следното:

- а) бързи временни мерки за коригиране на нарушения на споразумението и запазване на търговските възможности. Това действие може да доведе до суспендиране на процеса на поръчките. Все пак обаче, процедурите могат да предвидят това, че доминиращи неблагоприятни последици за съответните интереси, включително за обществения интерес, могат да се вземат под внимание, когато се решава дали тези мерки да се приложат. При такива обстоятелства само причината за отказ от действие се дава в писмен вид;
  - б) оценка и възможност за решение относно оправдаващите обстоятелства за оспорването;
  - в) коригиране на нарушението на споразумението или компенсация за понесените загуби или щети, които могат да бъдат ограничени с разходите за подготовката за търга или протеста.
8. С оглед запазване на търговския или на други включени интереси, процедурата за оспорване завършва обикновено навреме.

Член XXI

Институции

1. Създава се Комисия за държавни поръчки, съставена от представители на всяка от страните по споразумението. Тази комисия избира свой председател и заместник-председател и се среща при необходимост, но не по-малко от веднъж в годината, с цел да даде възможност на страните по споразумението да се консултират по всички въпроси, свързани с действието на настоящото споразумение или със съдействие за изпълнение на неговите цели, и с изпълнението на такива други отговорности, каквито ѝ бъдат определени от страните по споразумението.
2. Комисията може да създаде работни групи или други помощни органи, които да изпълняват функциите, възложени им от комисията.

Член XXII

Консултации и уреждане на спорове

1. Прилагат се разпоредбите на Разбирателството относно правилата и процедурите, ръководещи уреждането на спорове съгласно Споразумението на СТО (наречено тук по-долу “Разбирателство за уреждане на спорове”, освен ако тук по-долу не е специално предвидено нещо друго.

2. Ако някоя страна по споразумението реши, че някаква натрупана за нея полза, директно или индиректно, в изпълнение на настоящото споразумение, се анулира или уврежда, или че постигането на някоя цел на настоящото споразумение се възпрепятства в резултат на неизпълнение от друга страна или други страни на техните задължения по настоящото споразумение, или прилагането от друга страна или други страни на някаква мярка, независимо дали тя е в конфликт или не с разпоредбите на настоящото споразумение, тя може с оглед на постигане на взаимно задоволително решение на въпроса да направи писмени изложения или предложения към другата страна или другите страни по споразумението, каквито реши за целесъобразни. Това действие се съобщава незабавно на органа за уреждане на спорове, създаден в изпълнение на Разбирателството за уреждане на спорове (наречен тук по-долу “органа за уреждане на спорове”), така както е посочено тук по-долу. Всяка страна по споразумението, към която са се обърнали по този начин, разглежда благожелателно направените за нея изложения или предложения.

3. Органът за уреждане на спорове има пълномощието да създава групи експерти, да приема докладите на групите експерти и на апелативния орган, да прави препоръки или издава постановления по въпроси, да поддържа контрола по изпълнението на постановленията и препоръките, и да разреши суспендиране на концесии и други задължения в изпълнение на настоящото споразумение, или консултации относно средствата за защита, ако се разбере, че не е възможно оттеглянето на мерки, за които е намерено, че са в противоречие със споразумението, при условие че само членове на СТО страната по споразумението участват в решенията или действията на органа за уреждане на спорове, по отношение на спорове по настоящото споразумение.

4. Групите експерти имат следните компетенции, освен ако страните по спора не се договорят нещо друго в срок от 20 дни от създаването на групата експерти:

“Да изследват в светлината на съответните разпоредби на настоящото споразумение и на (наименованието на всяко друго имащо отношение по въпроса споразумение, цитирано от страните по спора) въпроса, отнесен към органа за уреждане на спорове (името на страната) в документ ..... и да получат такива сведения, които да помогнат на органа за уреждане на спорове да направи препоръки, или да издаде постановленията, предвидени в настоящото споразумение.”

5. Групите експерти, създадени от органа за уреждане на спорове с цел изследване на споровете по настоящото споразумение включват лица, квалифицирани в областта на държавните поръчки.

6. Полагат се всички усилия за ускоряване на процедурите, в максимално възможната степен. Независимо от разпоредбите на параграфи 8 и 9 на член 12 на Разбирателството за уреждане на спорове, групата експерти се старее да предостави окончателния си доклад на

страните по спора в рамките на не повече от четири месеца, а в случай на закъснение – не повече от седем месеца след датата, на която са договорени съставът и компетенциите на групите експерти. Следователно, трябва да се положат всички усилия, за да се намалят с два месеца и периодите, предвидени в член 20, параграф 1 и член 21, параграф 4 на Разбирателството за уреждане на спорове. Освен това, независимо от разпоредбите на член 12, параграф 5 на Разбирателството за уреждане на спорове, групата експерти се старее да издаде своето решение, в случай на несъгласие относно съществуването или съответствието с тематичното споразумение за мерките, които се вземат, за да се отговори на препоръките и постановленията, в срок от 60 дни.

7. Независимо от член 22, параграф 2 на Разбирателството за уреждане на спорове, всеки спор възникнал във връзка с всяко споразумение, изброено в Допълнение 1 към Разбирателството за уреждане на спорове, с изключение на настоящото споразумение, не води до суспендиране на концесии или на други задължения в изпълнение на настоящото споразумение, както и всеки спор възникнал във връзка с настоящото споразумение, не води до суспендиране на концесии или други задължения по кое да е друго споразумение, изброено в цитираното Допълнение 1.

Член XXIII

Изключения към споразумението

1. Нищо в настоящото споразумение не следва да се тълкува като възпрепятстващо коя да е страна по споразумението да предприеме някакво действие или да не разкрие някаква информация, по отношение на които страната реши, че са необходими за защита на нейните съществени интереси на сигурност, свързани с поръчките на оръжия, амуниции или военни материали, или за поръчки, които са от първа необходимост за националната сигурност или по смисъла на националната отбрана.

2. Под условие на изискването, че тези мерки няма да се прилагат по начин, който би съставлявал средство за арбитраж или неоправдана дискриминация между страните, в които преобладават същите условия, или маскирано ограничение на международната търговия, нищо в настоящото споразумение не следва да се тълкува като възпрепятстващо коя да е страна по споразумението да наложи или изпълни принудително мерки: необходими за защита на обществения морал, ред или сигурност, за защита на живота или здравето на хора, животни или растения, или за защита на интелектуална собственост; или свързано с продукти или услуги за инвалиди, или благотворителни институции, или затворнически труд.

Член XXIV

Заклучителни разпоредби

1. Приемане и влизане в сила

Настоящото споразумение влиза в сила на 1 януари 1996 г. за онези правителства⁸, чиято договорена сфера на действие се съдържа в Приложения 1 до 5 на Допълнение I към настоящото споразумение и които са приели с подписа си споразумението на 15 април 1994 г. или към тази дата са подписали споразумението, под условие на ратификация и след това са подписали споразумението преди 1 януари 1996 г.

2. Присъединяване

Всяко правителство, което е член на Световната търговска организация, или преди датата на влизане в сила на споразумението на СТО, е договорна страна по Общото споразумение за митата, тарифите и търговията (ГАТТ) 1947 г., и което не е страна по настоящото споразумение, може да се присъедини към настоящото споразумение, при условия, съгласувани между съответното правителство и страните по споразумението. Присъединяването се осъществява с депозиране при генералния директор на СТО на документ за присъединяване, който установява така договорените условия. Споразумението влиза в сила за присъединяващото се правителство на 30-тия ден след датата на неговото присъединяване към споразумението.

3. Временни договорености

а) Хонг Конг и Корея могат да забавят прилагането на разпоредбите на настоящото споразумение, с изключение на членове ХХI и ХХII до дата, не по-късна от 1 януари 1997 г. Датата на започване на тяхното прилагане на разпоредбите, ако е преди 1 януари 1997 г., се съобщава на генералния директор на СТО 30 дни предварително.

б) През време на периода между датата на влизане в сила на настоящото споразумение и датата на неговото прилагане от Хонг Конг, правата и задълженията между Хонг Конг и всички други страни по настоящото споразумение, които на 15 април 1994 г. са били страни по Споразумението за държавни поръчки, сключено на 12 април 1979 г. в Женева, с изменения и допълнения от 2 февруари 1987 г. ("Споразумението от 1988 г.") се уреждат от оперативната част⁹ на разпоредбите на Споразумението от 1988 г., включително неговите приложения, с модификации или корекции, които разпоредби са включени в настоящото с препратка в този смисъл и остават в сила до 31 декември 1996 г.

в) Между страните по настоящото споразумение, които са освен това страни по Споразумението от 1988 г., правата и задълженията на настоящото споразумение заменят правата и задълженията по Споразумението от 1988 г.

г) Член ХХII не влиза в сила до датата на влизане в сила на Споразумението на СТО. Дотогава разпоредбите на член VII на Споразумението от 1988 г. се прилагат за консултации и уреждане на спорове по настоящото споразумение, които разпоредби се включват с настоящото в споразумението, с препратка в този смисъл.

---

⁸ По смисъла на настоящото споразумение, за термина "правителство" се счита, че включва ком петентните органи на Европейските общности.

⁹ Всички разпоредби на Споразумението от 1988 г., с изключение на встъпителната част, член VII и член IX, без параграфи 5, букви а) и б), и параграф 10.

д) Преди датата на влизане в сила на Споразумението на СТО, препратките към органите на СТО се тълкуват като отнасящи се за съответния орган на Общото споразумение за митата, тарифите и търговията (ГАТТ), а препратките към генералния директор на СТО и към секретариата на СТО се тълкуват съответно като препратки към генералния директор на ДОГОВАРЯЩИТЕ СЕ СТРАНИ по ГАТТ 1947 и към секретариата на ГАТТ.

4. Резерви

Резерви не могат да влизат в сила по отношение на коя да е от разпоредбите на настоящото споразумение.

5. Национално законодателство

а) Всяко правителство, приемащо или присъединяващо се към настоящото споразумение гарантира, не по-късно от датата на влизане в сила на настоящото споразумение за него, съответствие на неговите закони, подзаконови актове и административни процедури, както и на правилниците, процедурите и практиките, прилагани към юридическите лица, включени в неговите списъци, приложени към настоящото, с разпоредбите на настоящото споразумение.

б) Всяка страна по настоящото споразумение уведомява комисията относно всякакви изменения в нейните закони и подзаконови актове, релевантни за настоящото споразумение, както и в администрирането на тези закони и подзаконови актове.

6. Корекции или модификации

а) Корекции, прехвърляне на юридическо лице от едно приложение към друго или, в изключителни случаи, други модификации, свързани с Допълнения I до IV, се съобщават на комисията, успоредно с информацията относно вероятните последици на изменението по отношение на взаимно договорената сфера на дейност, предвидена в настоящото споразумение. Ако корекциите, прехвърлянията или другите модификации са от чисто формален или несъществен характер, те влизат в действие при условие, че няма възражение по тях в рамките на 30 дни. В другите случаи председателят на комисията свиква незабавно събрание на комисията. Комисията разглежда предложението и всяка претенция за компенсаторни корекции, с оглед поддържането на равновесие между правата и задълженията, и едно съпоставимо ниво на взаимно договорената сфера на дейност, предвидена в настоящото споразумение, преди такова съобщение. В случай, че не бъде постигнато споразумение, въпросът може да се разгледа в съгласие с разпоредбите, съдържащи се в член XXII.

б) Ако страна по настоящото споразумение желае, при упражняване на правата си, да оттегли юридическо лице от Допълнение I на основание, че правителственият контрол или влияние върху него е ефективно елиминирано, тази страна нотифицира комисията. Тази модификация става ефективна от деня след края на следващата среща на комисията, при условие че тази среща се състои не по-скоро от 30 дни от датата на нотификацията, и няма

направено никакво възражение. В случай на възражение, въпросът може да се разгледа в съгласие с процедурите относно консултациите и уреждането на спорове, съдържащи се в член XXII. Разглеждайки предложената модификация в Допълнение I и всяка последваща компенсаторна корекция, трябва да се вземат под внимание ефектите на отваряне на пазара вследствие премахването на правителствения контрол или влияние.

7. Прегледи, преговори и бъдеща работа

а) Комисията преглежда ежегодно изпълнението и действието на настоящото споразумение, отчитайки неговите цели. Комисията уведомява ежегодно Генералния съвет на Световната търговска организация относно развитията през време на периодите, предмет на тези прегледи.

б) Не по-късно от края на третата година от датата на влизане в сила на настоящото споразумение и след това периодически, страните по него предприемат нови преговори, с оглед да подобрят настоящото споразумение и да постигнат възможно най-голямо разширение на сферата му на дейност между всички страни по споразумението, на основата на взаимодействие, вземайки под внимание разпоредбите на член V относно развиващите се страни.

в) Страните по настоящото споразумение се стремят да избягват въвеждане или продължаване на дискриминационни мерки и практики, изкривяващи откритата доставка и, в контекста на преговорите в изпълнение на подпараграф б), се стремят да елиминират онези, които са останали към датата на влизане в сила на настоящото споразумение.

8. Информационни технологии

С оглед да се гарантира това, че споразумението не съставлява излишно препятствие за техническия прогрес, страните по споразумението се консултират редовно в комисията относно развитията при използването на информационни технологии в държавните поръчки и, ако е необходимо, преговарят за модификации в споразумението. Тези консултации целят в частност да гарантират това, че използването на информационни технологии насърчава целите на открити, недискриминационни и ефективни държавни поръчки посредством прозрачни процедури, че договорите – предмет на споразумението са ясно идентифицирани и че може да се идентифицира цялата налична информация относно конкретен договор. Ако страна по споразумението възнамерява да прави иновации, тя се стреми да вземе под внимание възгледите, изразени от другите страни относно всички потенциални проблеми.

9. Изменения

Страните могат да изменят настоящото споразумение, като вземат пред вид, между другото, опита, получен при неговото изпълнение. Такова изменение, след като страните дойдат до общо становище в съгласие с процедурите, създадени от комисията, не влиза в сила за никоя страна по споразумението, докато не бъде прието от тази страна.

10. Оттегляне

а) Всяка страна може да се оттегли от настоящото споразумение. Оттеглянето става ефективно след изтичане на 60 дни от датата, на която генералният директор на СТО получи писмено предизвестие за оттеглянето. Всяка страна по споразумението може при получаване на такава нотификация да поиска незабавна среща на комисията.

б) Ако страна по настоящото споразумение не стане член на СТО в срок от една година от датата на влизане в сила на Споразумението на СТО, или престане да бъде член на СТО, тя прекратява да бъде страна по настоящото споразумение, което е в сила от същата дата.

11. Неприлагане на настоящото споразумение между конкретни страни по него

Настоящото споразумение не се прилага между кои да са две страни по него, ако някоя от страните, по времето когато или приема, или се присъединява към настоящото споразумение, не се съгласява с това приложение.

12. Забележки, допълнения и приложения

Забележките, допълненията и приложенията към настоящото споразумение съставляват неразделна част от него.

13. Секретариат

Настоящото споразумение се обслужва от секретариата на СТО.

14. Депозиране

Настоящото споразумение се депозира при генералния директор на СТО, който незабавно снабдява всяка страна по споразумението със заверено действително копие на настоящото споразумение, на всяка корекция или модификация по него в изпълнение на параграф 6 и на всяко изменение по него в изпълнение на параграф 9, както и нотификация относно всяко негово приемане или присъединяване в изпълнение на параграфи 1 и 2, и на всяко оттегляне от него в изпълнение на параграф 10 на този член.

15. Регистрация

Настоящото споразумение се регистрира в съгласие с разпоредбите на член 102 на Хартата на Обединените нации.

Съставено в Маракеш на днешния ден, петнадесети април хиляда деветстотин деветдесет и четвърта година в един екземпляр на английски, френски и испански език, като всеки от

тези текстове е с еднаква сила, освен ако не бъде посочено нещо друго по отношение на допълненията към него.

ЗАБЕЛЕЖКИ

За термините “страна” или “страни”, така както се използват в настоящото споразумение, включително допълненията, се разбира, че включват всяка отделна митническа територия – страна по настоящото споразумение.

В случай на отделна митническа територия – страна по настоящото споразумение, ако израз в настоящото споразумение бъде квалифициран с термина “национален”, този израз се тълкува като принадлежащ към тази митническа територия, освен ако не бъде посочено нещо друго.

Член 1, параграф 1

Отчитайки съображенията на общата политика относно свързаната помощ, включително целта на развиващите се страни с оглед развързване от тази помощ, настоящото споразумение не се прилага за поръчки, направени в поддръжка на свързаната помощ за развиващите се страни дотогава, докато тя се практикува от страните по споразумението.